

Dansk Skoleforening for Sydslesvig

Fokus

på de danske børnehaver og skoler i Sydslesvig

www.skoleforeningen.org

Musical

Pinocchio-musical blev stor succes

SLESVIG. Mere end 6000 gæster har set de seks Pinocchio-forestillinger på A. P. Møller Skolen i Slesvig. Og publikum har været begejstret for den imponerende præstation, som de mange sydslesvigske børn og voksne har ydet.

Mere på midtersiderne

Afdelinger

EDB-kontoret

FLENSBORG. De ansatte i Skoleforeningens EDB-kontor har mange forskellige opgaver. De servicerer både administrationen og den pædagogiske IT, skriver programmer og udvikler et IT-netværk, som er på størrelse med netværket på en stor industri-virksomhed.

Mere side 7

Ledere

Tre ledere i familien

SYDSLESVIG. Det sker ikke alt for tit, at der på samme tidspunkt arbejder tre institutionsledere fra samme familie indenfor Dansk Skoleforening. Jytte Andresen, hendes søn Maik og hendes datter Inga er allesammen ledere i foreningen, og de er rigtig glad for deres arbejde.

Mere side 6

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Dansk lockout kunne mærkes i Sydslesvig

SYDSLESVIG. Den lockout, der ramte die danske lærere, har også haft indflydelse på skolelivet i Sydslesvig. For eksempel har Anne Berthe været på besøg på Jørgensby-Skolen i Flensburg. Lejrskoler er blevet aflyst og ikke mindst aktivitetskalenderen for den danske og sydslesvigske skoleidræt, for eksempel skolernes høvdingebold-turnering, er blevet væltet omkuld.

Mere på bagsiden

Skoleforeningen vil diskutere med om Sydslesvigtinget

Styrelsesmøde

Dansk Skoleforening deltagere i den arbejdsgruppe, som skal forberede konferencen om Sydslesvigtinget.

SYDSLESVIG. Der er fortsat ikke et flertal i Skoleforeningens styrelse, som går ind for, at der skal oprettes et Sydslesvigting. Alligevel besluttede styrelsen på sit seneste møde, at man vil sidde

med i det arbejdsudvalg under samrådet, som skal forberede en konference, hvor et Sydslesvigting skal drøftes. Et snævet flertal på fire styrelsesmedlemmer mod tre styrelsesmedlemmer med to afholdelser stemte for, at Skoleforeningen deltager i arbejdsgruppen.

- Vi skal arbejde konstruktivt med i arbejdsudvalget, sagde Styrelsesmedlemmet Niels Ole Krogh. André Pastorff mente ligeledes, at det er vigtigt at sidde med ved bordet, når der diskuteres. Skoleforeningens formand,

Per Gildberg, havde ellers på selve samrådsmødet udtalt, at Skoleforeningen ikke er interesseret i et Sydslesvigting, og heller ikke kan afgive kompetencer.

- Min tilbageholdenhed skyldes, at jeg ikke mener, at Skoleforeningen har et demokratideficit, sagde Per Gildberg.

- Skoleforeningen får mange penge fra Danmark og fra Tyskland til at drive pædagogisk virksomhed. Det arbejde kan vi ikke uddelegere, sagde han og tilføjede:

- Desuden synes jeg, at det vil

le være problematisk, hvis et Sydslesvigting ville kunne blive domineret af ansatte i Skoleforeningen, ligesom det allerede er tilfældet i Samrådet nu.

Niels Ole Krogh påpegede, at Samrådets struktur ikke fungerer ordentligt. Han gik ind for, at man i arbejdsudvalget laver en køreplan over forløbet, som skal munde ud i en slags folkehøring og debat om tings-tanker. Skoleforeningens styrelse besluttede, at det bliver Niels Ole Krogh, som skal repræsentere Skoleforeningen i arbejdsudvalget.

Ny undersøgelse: Lærernes væremåde betyder meget for elevernes indlæring

Analyse

Det har blandt andet en positiv effekt, når læreren er kvinde eller har samme køn som eleven.

ÅRHUS. En rapport udarbejdet af blandt andet Aarhus Universitet har undersøgt betydningen af forskellige undervisningsformer og -metoder, klasse miljø, lektiearbejde, undervisningstid og lærernes kompetencer.

Rammer

Den viser blandt andet, at lærerens klasserumsledelse og faglige rammesætning af undervisningen har en positiv betydning for elevernes faglige resultater.

Undersøgelsens analyser viser, at eleverne som helhed opnår de bedste faglige re-

sultater, når lærerne udtrykker tydelige og høje faglige forventninger til eleverne, benytter forholdsvis mange test i deres undervisning og udøver en stærk klasserumsledelse ved at være konsekvente i forhold til at sikre, at eleverne overholder aftaler.

Positiv effekt

Undersøgelsen viser også, at det har positive effekter, når læreren er en kvinde eller har samme køn som eleven.

Undersøgelsen er gennemført ved at sammenholde oplysninger om lærernes baggrund, ressourcer og undervisning fra en spørgeskemaundersøgelse blandt både lærere og elever med registerdata om elevernes karakterer i dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøver i 2011. Ligeledes indgår data om elevernes sociale baggrund i analyserne

Mere side 6

Foto: Martina Metzger

Pinocchio

Stor tak til alle medvirkende, forældre, bedsteforældre, venner, samarbejdspartnere og ansatte, som med utrættelig indsats har gjort musicalen Pinocchio til en fantastisk oplevelse for over 6000 børn og voksne!

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

LEDER

Skoleforeningen og Sydslesvigting

Sydslesvigsk Forenings (SSF) landsmøde besluttede i efteråret 2012 at gå ind i en tænkeproces om et Sydslesvigting som en slags demokratisk legitimation for ideer og beslutninger, som vedrører mindretallet som helhed.

Ideen er ikke ny, men har indtil nu ikke fundet den nødvendige opbakning i mindretallets organisationer, og specielt Skoleforeningen har meldt sin skepsis klart ud. Hvis argumentet for et Sydslesvigting er en mangel på indflydelse og engagement fra den »almindelige« mindretalsborger i den bestående mindretalsstruktur, er det min overbevisning, at det ikke passer for Skoleforeningens vedkommende.

Skoleforeningen er som en forældrestyret og dermed brugerstyret forening bygget op omkring institutionernes Samarbejdsråd og det overordnede Fællesråd. De ansatte er repræsenteret i Samarbejdsrådet, dog sådan at forældrerepræsentanterne har et tal-mæssigt flertal. Skoleforeningens Styrelse består af forældrerepræsentanter fra de 9 fælleskoledistrikter. Formand og næstformand vælges af Fællesrådet. Med i Styrelsen sidder repræsentanter fra Direktionen

Skoleforeningen modtager pengetilskud til skole- og børnehavedrift fra tysk og dansk side, og de demokratisk valgte råd i Skoleforeningen er overfor tilskudsgiverne ansvarlige for den korrekte anvendelse af midlerne. Ifølge vedtægterne er det utænkeligt, at Skoleforeningen vil kunne afgive suverænitet til et Sydslesvigting. Og hvad er så argumentet for at oprette endnu et »ting« uden kompetance?

Teoretisk ville det være muligt at forandre Skoleforeningens vedtægter, men er det det, vi ønsker og hvad ville konsekvenserne være? Efter min overbevisning har Skoleforeningen gennem sine vedtægter en optimal demokratisk form. Den udelukker en majorisering af beslutningsprocessen gennem interesseorganisationer indenfor eller udenfor foreningen. Den fører til et højt engagementsniveau i foreningen og hos brugerne, fordi de føler, at de er med i beslutningsprocessen. Formen understreger, at skolerne er forældrestyret. Skoleforeningens forældre har som det vigtigste ansvar for deres børn og dernæst at sikre, af det er de dygtigste og mest engagerede pædagoger, lærere og andre ansatte som får løn for at drive skolerne og daginstitutionerne.

Det sydslesvigske Samråd er et forum, hvor de forskellige grupperinger indenfor mindretallet kommer sammen for at informere hinanden og drøfte forskellige emner. At tilskrive Samrådet en overordnet kompetance ville være at overdrive, men der træffes aftaler af overordnet betydning for mindretallet blot gennem argumentation, forståelse og indsigt.

Samrådet har, efter ønske fra SSF, besluttet at indkalde de forskellige mindretalsforeninger og organisationer til samtaler omkring tanken om et Sydslesvigting. Her vil alle, også Skoleforeningen, have mulighed til at argumentere for deres standpunkter.

Per Gildberg

Redaktionskomite:

Per Gildberg
Niels Ole Krogh
Anders Molt Ipsen
Georg Buhl

Redaktion og layout:
Daniel Dürkop
Tlf.: 0461-5047104
e-mail: daniel.duerkop@skoleforeningen.org

PER GILDBERG, formand

Grænseoverskridende på Facebook

Nye Medier

Det kan være problematisk, at lærere er venner med deres elever på Facebook.

SYDSLESVIG. Et tilfælde, hvor en lærer åbenbart har opført sig grænseoverskridende på Facebook overfor en elev, har på det seneste styrelsesmøde i Dansk Skoleforening ført til en debat om, om der er brug for retningslinier på området. Sty-

relsesmedlem André Pastorff gik på mødet ind for, at Dansk Skoleforening simpelt hen forbyder lærerne, at de må være ven med nuværende elever på Facebook.

Flere andre styrelsesmedlemmer påpegede, at det nok er svært at forbyde det.

- Det er ikke noget, man som arbejdsgiver kan lave regler for, men det må være en selvfølge, at lærerne kender grænserne og holder den nødvendige distance, sagde Birgit Jürgensen-Schumacher.

Michael Martens kunne heller ikke se, hvordan et for-

bud i praksis skulle håndhæves.

- Hvad skulle konsekvensen i så fald være, og hvordan gennemfører vi forbuddet, sagde han. Heller ikke Skoleforeningens Direktør, Anders Molt Ipsen, kunne se, hvordan man skal forbyde lærere noget, de gør i deres fritid.

I stedet for blev man på styrelsesmødet enig om, at hele problematikken skal tages op lokalt på lærermøderne. Her skal de handle om, at skolelederne påtaler, at det kan være problematisk, at lærere er ven med elever i de sociale medier.

To nye arbejdsgrupper

FLENSBORG. Styrelsen i Dansk Skoleforeningen har på sit sidste møde nedsat to arbejdsgrupper, som skal se nærmere på elevdifferentiering og administrationsstrukturen i Skoleforeningen.

Med nedsættelsen af arbejdsgrupper følger styrelsen op på et klausurmøde, hvor man var blevet enige om, at

elevdifferentiering og administrationsstruktur var to meget vigtige emner, som man ville se nærmere på.

- Heldagsskole, inklusion og it-læring er nogle af de emner, der brænder på. I arbejdsudvalgene har vi mulighed for at se mere nøjagtigt på nogle af de ting, hvor vi i styrelsen mener, der er no-

get, der halter, sagde styrelsesmedlem Niels Ole Krogh.

Åse Jørgensen tilføjede, at styrelsen er nødt til at udvikle nogle ideer til, hvad man skal beskæftige sig med i Skoleforeningen i fremtiden. De to arbejdsgrupper skal nu gå i gang med at formulere arbejdsopgaver og mål for arbejdet.

Ferieplaner er nu godkendt

Ferie

SYDSLESVIG. Både Skoleforeningens styrelse og driftsrådet har nu endelig godkendt Skoleforeningens ferieplaner frem til 2016.

Der vil blandt andet igen være to ugers påskeferie de næste tre år. Til gengæld er der så ikke en ekstra lang efterårsferie, som det har været tilfældet i 2012 og 2013. Det hæn-

ger sammen med, at efterårsferien ikke ligger tæt op af 3. oktober, den tyske genforeningsdag.

De danske skoler lægger sig i ferieplanlægningen så tæt op ad de tyske skoler som muligt. Det er dog ikke altid muligt, da de danske skoler har flere skoledage end de tyske.

For ferieplanlægningen i 2015 kan det bemærkes, at det ikke har været muligt at lægge efterårsferien i uge 42, som er den uge,

hvor der også er efterårsferie i Danmark.

For ferieplanlægningen på øerne gælder, at sommerferien for eleverne er en uge kortere, mens efterårsferien er en uge længere.

I praksis betyder det, at sommerferien afkortes med en uge i forhold til ferien på fastlandet, mens efterårsferien forlænges med en uge. Den uge placeres altid forud for efterårsferien på fastlandet.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Pædagogstuderende fra Århus har fået en introduktion til Sydslesvig.

Pædagogstuderende på besøg

Besøg

Studerende får indblik i, hvordan to kulturer lever sammen.

SYDSLESVIG. Pædagogstuderende på første år fra VIA University Collge i Århus var forleden på besøg i Sydslesvig, hvor Skoleforeningens Børnehave- og Fritidskonto-

ret havde sammensat et program til dem. De studerende var blandt andet rundt på institutioner i Sydslesvig for at se på pædagogik i praksis.

- Vi har faktisk besøgt Sydslesvig siden 80'erne, fortæller deres underviser, Erik Krigger.

- For os er det vigtigt, at de unge kommer herved. De ved for det meste ikke meget om Sydslesvig, så der er altid

en del, vi skal samle op omkring, når vi kommer hjem, siger han.

- Det handler om, at de studerende kan se, hvordan to kulturer kan leve sammen i fuld fordragelighed. Det passer godt sammen med det emne, vi arbejder med lige for tiden, som er demokrati og deltagelse, siger han

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Elever, forældre og kolleger stod i en lang række for at sige farvel til Bente Semmelhack.

Stort farvel til Bente

Afsked

Bente Semmelhack forlader Sørup Danske Skole efter 39 år og på dagen præcis 10 år som skoleleder.

Sidste skoledag inden påske var en helt speciel dag for skolelederen på Sørup Danske Skole, Bente Semmelhack. Det var nemlig hendes sidste arbejdsdag på skolen efter 39 år på skolen, de seneste ti af dem som skoleleder.

Elever, forældre og kollegaer gjorde ikke afskeden nem for Bente. I en næsten uendelig lang kø stod de i kulden i skolegården for at sige farvel til hende og overrække alle mulige slags gaver fra blomster til selvstrikkede hatte. Og Bente Semmelhack var oprigtig ked af at forlade sin arbejdsplads.

»Kommer i med«

- Kan I ikke komme med mig på pension, spurgte hun tydeligt rørt ud i forsamlingen.

Adspurgt om hendes planer i det nye livsafsnit sagde hun.

- Jeg har ikke lavet de store planer. Nu skal jeg først engang falde til ro, men jeg får nok travlt, sagde Bente Semmelhack.

Hendes efterfølger som skoleleder bliver Anja von Oettingen, som de seneste fem år har været lærer på skolen i Sørup. Til afskedsfesten i skolens gymnastiksal, hvor der var dækket op til morgenmad for alle, og hvor eleverne kom med forskellige indslag, sagde hun:

Navigatoren

- Bente, du har navigeret elever, forældre og ansatte gennem årshjulet af mere eller mindre faste aftaler og opgaver vi skulle forholde os til. Men samtidig har du altid givet os alle fornemmelsen af dit nærvær og ægte interesse. Syge elever eller kollegaer f.eks., fik altid trøstende ord, sagde Anja von Oettingen.

- Jeg har spurgert en del elever, hvordan den nye skoleleder skulle være, hvis de kunne bestemme. Det kom rungende, og med den største selvfølgelighed sagde de: ligesom Bente. I det hele taget blev den nye leder altid omtalt som »når den nye Bente kommer« eller »hvornår får vi at vide, hvem den nye Bente bliver?« Men hvad betyder det »ligesom Bente« eller »en ny Bente«. Jo, sagde de, hun eller han skal være sød ligesom Bente, den nye Bente skal være glad om morgenen, han eller hun skal ligesom Bente kunne lære børn noget om regler på skolen, den nye Bente

Bente Semmelhack og hendes efterfølger Anja von Oettingen.

”

Tak, Bente, for at du med dit åbne sind og store rummelighed på godt og ondt fik os alle til at føle, at vi er betydningsfulde.

Anja von Oettingen,
ny skoleleder

skal kunne arbejde og også ligesom Bente skælde lidt ud, sige undskyld skal den nye Bente kunne, han eller hun skal ligesom Bente være klog - hhv ikke dum, og sidst men ikke mindst være stærk, så man kan bære tunge bøger på biblioteket. Ja så-dan ville børnene have skrevet i en stillingsannonce.

Tak!

- Nu går du og foruden, at det er tid til at sige farvel, er det også tid til at sige tak.

Tak for at du som skoleleder har ført en driftssikker administration, med trygge økonomiske rammer til

og med d. 31.12. hvert år. Tak, for at du næsten altid startede med at sige, »det skal vi nok finde ud af«, når man havde en god idé.

Tak for at du med dit åbne sind og store rummelighed på godt og ondt fik os alle til at føle, at vi er betydningsfulde. Personligt vil jeg gerne sige tak for de sidste næsten 5 år, som jeg måtte arbejde sammen med dig, og for at du altid gav mig den frihed at undervise mine fag på min egen, lidt anderledes måde, sagde hun.

Ti år som skoleleder

Skoleforeningens vicedirektør, Uwe Prühs takkede også Bente Semmelhack for sine store indsats.

- Det er faktisk i dag præcis ti år siden, Bente blev konstitueret som skoleleder. Og vi har haft en særdeles god skoleleder her i Sørup. Du har været med til at skabe en spændende skole, og vi i Skoleforeningens ledelse har været utroligt glade for din indsats, sagde han.

Anja von Oettingen glæder sig rigtigt meget til den nye udfordring som skoleleder.

- Det her er en kanon arbejdsplads. Jeg ser det som en pædagogisk udfordring, at være leder. Derfor har jeg søgt jobbet. Sørup er stedet, hvor jeg vil prøve det af. Her føler jeg, at jeg har en stor forældreopbakning, og gudskelov lykkes det at få stillingen, sagde hun.

En skole med mange muligheder

Skoleleder

Lisbet Mikkelsen Buhl har søgt lederstillingen på Hans Meng-Skolen på Sild, fordi øen har et levende mindretal og en egen mindretalskultur, hvor man er tæt på hinanden.

VESTERLAND. Efter sommerferien starter skolekonsulent Lisbet Mikkelsen Buhl sit nye arbejde som skoleleder på Vesterland-Kejtum Danske Skole, Hans Meng-Skolen. Hun er selv født på øen, hvor hendes forældre også har været lærere.

I nærområdet

- Det, der har tiltrukket mig ved øen, er, at den har så mange muligheder. Der er et intakt dansk samfund på øen. Mindretallet er levende, og har alle nødvendige institutioner på øen. Det er et minisamfund, som har den fordel, at man har en stor tæthed. Skolens lærere, de andre ansatte i mindretallet og de andre aktører i mindretallet bor i nærområdet, så man er tættere forbundet med hinanden end det kan være tilfældet andre steder i Sydslesvig, siger Lisbet Mikkelsen Buhl, som mener, at det er vigtigt, at mindretalsarbejdet bliver løftet i flok, for at den gode udvikling fortsætter.

Fulgt skolen fra sidelinien

- Jeg har jo altid fulgt arbejdet på øen fra sidelinien. Der har været en spændende udvikling. Der er både det fine forsamlingshus i List, børnehaven og en skole med et forholdsvis langt forløb frem til 8. klasse et udtryk for. Nu får Sild også en vuggestue. Med eget fritidshjem, kirken og foreningerne er der er rigtig mange gode samarbejdspartnere på øen, siger hun. Øens rige kultur- og foreningsliv er også interessant.

- Det har skolen også nydt godt af, og for mig er det en selvfølge, at en skole skal være et åbent sted, som mange kan gøre brug af, siger Lisbet Mikkelsen Buhl. Den danske skole på Sild skal i de

kommende år gennemgå en stor ombygning, og på det område kan Lisbet Mikkelsen Buhl byde ind med en del erfaring. Som skoleleder i Hanved har hun nemlig været med til at bygge en helt ny skole.

Vender hjem for anden gang

- Det er rigtigt spændende at være med til sådan et byggeprojekt. Når der sker forandring, er der plads til nytænkning, og jeg vil gerne være med til at se på skolen med nye øjne, siger hun.

Med sin tiltrædelse efter sommerferien vender Lisbet Mikkelsen Buhl faktisk hjem til Sild for anden gang. Som tiårig flyttede hun nemlig fra øen, hvor hendes mor har været lærer og hendes far skoleleder i Hørnum. Forældrene har også været lærere på Hans Meng-Skolen.

- Jeg var meget ked af at flytte væk fra Sild. Jeg følte ikke, at det var et afsluttet kapitel, siger Lisbet Mikkelsen Buhl.

Som ung lærer søgte hun derfor i 80'erne tilbage til Sild, hvor hun blev ansat på Hans Meng-Skolen og senere som konstitueret skoleleder på den danske skole i List. Det var kærligheden, der flyttede hende væk fra øen anden gang. Hun mødte sin mand Georg, som på det tidspunkt var leder af Aktivitetshuset i Flensborg. Parret slog sig ned i byen, og Lisbet var i tolv år skoleleder i Hanved og derefter skolekonsulent i Skoleforeningens centraladministration i 10 år.

FOTO: FLA

Lisbet Mikkelsen Buhl bliver ny skoleleder på Sild.

FOTOS: MARTINA METZGER

Musikalsk magi i Slesvig

Anmeldelse

Musicalen Pinocchio bød på et stemningsfuldt og farverigt eventyrland.

SLESVIG. Når man forinden har fulgt lidt med i produktionsprocessen, kan man godt gå hen og blive smånervøs til premieren. Men min frygt for ikke at kunne slappe af til Pinocchio-musicalens premiere på A. P. Møller Skolen, er ganske ubegrundet. Allerede orkesterets første toner hensætter mig i eventyrstemning, og senest da træerne stemningsfuldt begynder at befolke scenen, er jeg helt fortabt i Pinocchios univers.

Kunstnerne bag musicalen - Ole Dahl, Kit Eichler, Bente Stenger, Nina Schiøttz, Lars Bjørn og Lars Waage - har sammen med de 250 medvirkende fra hele Sydslesvig skabt en fantastisk forestilling med musikalsk magi i et stemningsfuldt og farverigt eventyrland.

Orkster og kor

Det dygtige orkester, der bakes smukt og fyldigt op af voksenkoret, fører medrivende gennem historien og lægger den musikalske baggrund for handlingen på scenen. Melodierne fænger straks, og teksterne sprudler af ordspilleri. Det er friskt og nyt, men virker samtidig så fortroligt og klassisk, at det næsten ikke er til at tro, at det er urpremieren, vi lytter til.

Historien vokser frem på den mørke baggrund ved hjælp af enkle, men effektfulde rekvisitter og sceneelementer, der håndteres suverænt af de små hvide pulcinellaer, der flittigt vimser omkring og fortryller os med deres alfeagtige fremtoning og åbenlyse glæde ved forestillingen. Også de fem andre korformationer magter

deres mange opgaver på scenen med lethed og charmerer publikum med smil og spilleglæde.

Børnene og korlederne, der kommer fra ni forskellige skoler, både spiller, danser og danner kulisse. Mens markedsfolkene med bygningstegninger af H.C. Andersen og traditionelle kostumer skaber autentisk atmosfære fra 1800-tallets Italien, og de dansende columbiner og harlekiner drysser Tivoli-magi over forestillingen fremstår fiskene og sirenerne og den smart iscenesatte hajfisk som næsten futuristiske glitrende og sprællende væsener. De visuelle skift danner et afvekslingsrigt, men harmonisk og helstøbt æstetisk landskab, som solisternes bevæger sig igen-

nem.

De tre feer bedårer med samspillet af tre så forskellige størrelser og stemmer. Ræven og katten underholder suverænt med sang, dans og rappe replikker og afløses af dyreparret ravn og puddel i smuk duet. Columbine og Harlekins følelsesfulde sarte dans og spil kontrasteres af Esmeraldas fyldige stemme og kraftfulde optræden. Fart og feststemning med Giacomo og drengene i Slaraffenland brydes, da kusken og æselkøberen effektivt sænker dystre stemning over scenen. Jeg er mildt sagt henrykt og glædes samtidig over, hvor smukt den sydslesvigdanske intonation matcher musicalgenren.

Ord og toner beretter om livets mange udfordringer og

Børnene delte glæden

SLESVIG. Det var ikke kun de voksne, der havde glæde af forestillingerne. Den koncentrerede stemning under elevforestillingerne talte et tydeligt sprog. Pinocchio var noget, børne-

ne kunne relatere til. Børnene glædede sig tydeligt over de lettilgængelige melodier og den farverige opsætning. De sjove replikker vakte latter, men børnene havde også øjne

for de smukke stemmer og det fantastiske skuespil. Og at det var kammerater fra skolen på scenen, gav det hele en helt særlig dimension.

fristelser, og midt igennem de skiftende scenebilleder vandrer Pinocchio på sin svære rejse på vej til at blive et helt menneske. Som sprunget direkte ud af en eventyrbog tager Liv-Jonna Hansen-Olizeg publikum i storm med sin klare stemme, sit fremragende skuespil og de gennemførte dukkebevægelser. Pinocchios lille spinkle væsen fremhæves i samspillet med den voksne solist Torsten Wulff, der præcis som historiens gode træskærer Gepetto giver Pinocchio mulighed for at finde sin vej, på rutineret og bevægende vis giver Liv-Jonna en kærlig ramme for at udfolde sit scenespil.

Et brag

Efter et brag af en afslutning

er der velfortjente standing ovations til ensemblet og ikke mindst menneskene bag. Eftersom scenetæppet mangler, har de optrædende svært ved at slippe væk fra publikums klapsalver, så vi kan glæde os over en række

ekstranumre, før jeg på vejen hjem gennem tågen stadig hører musikken og tror at ane små væsener titte frem fra vejkanterne, mens jeg glædes over, hvor godt vi kan i Sydslesvig.

Katrine Hoop

Bente Stenger (t.v.) ser helt klart skolekortraditionen i Dansk Skoleforening som årsagen til, at det overhovedet er muligt at gennemføre et projekt som Pinocchio.

En helstøbt forestilling

Musical

Mere end 6000 mennesker fra hele Sydslesvig har haft glæde af at se musicalen »Pinocchio« i Slesvig. Det positive feedback fra publikum i alle aldre er overvældende, men også menneskene bag er ovenud tilfredse.

FREDERIKSSTAD. - Vi føler vist alle sammen, at det har været et fantastisk dejligt projekt, og at »Pinocchio« endte med at blive en meget helstøbt forestilling. Selvom vi har haft et tæt samarbejde undervejs i forløbet, arbejder vi hver især også i perioder separat med hver vores tråde, som så føres sammen til sidst. Derfor viser det sig også først i slutfasen, hvordan den endelige sammenhæng bliver, fortæller Bente Stenger, der til daglig er ansat som instrumentalunderviser ved Skoleforeningen og har været en af de helt centrale aktører bag musicalen.

Selvom der hele tiden kommer nye til, er mange af folkene bag musicalen gengangere. Det giver mulighed for at gå endnu mere i detaljerne, når der er en vis rutine over opgaverne på alle planer.

- Vi ved, hvor vi har hinanden, og det gør alting lettere, påpeger Bente Stenger om de store fordele ved, at det nu er tredje gang, holdet skaber en musical sammen.

Fantastisk korarbejde

Musicalens musikalske leder understreger, at man kan mærke på forestillingen, hvilket fantastisk kor- og orkesterarbejde der gøres på skolerne i Sydslesvig.

- Skolekortraditionen er nærmest uddød i Danmark, men gudskelov lever den

endnu hernede.

Det flotte resultat med »Pinocchio« kan kun opnås, fordi hverdagen på rigtig mange skoler i Sydslesvig er præget af seriøst og vedholdende korarbejde og af en generel glæde ved at synge.

- Vi oplever, at det er i skolekorene, interessen for at være med i musikprojekter bliver født og plejet, siger Bente Stenger og fortæller, at det var meget påfaldende, at næsten alle de unge, der mødte op til sangaudition, synger i kor til daglig.

Frugterne høstes

Det har været meget bevægende for orkesterlederen at opleve frugten af mange års arbejde med de unge musikere i orkestret, som tager sit udgangspunkt i Slesvig Spejderorkester og Frederiksstad Orkestret, der første gang mødtes i musicalen »Snedronningen« i 2008. Musicalen »Peter Pan« i 2010 førte til dannelsen af Skoleforeningens underholdningsorkester SKURK. Og det var netop disse elever, som denne gang udgjorde grundstammen i musicalorkestret.

- Mange af musikerne har været med, lige fra de var ganske nye på deres instrumenter. De har gennemløbet en uddannelse på 8-10 år og har opnået et virkelig flot niveau.

- Der ligger utrolig meget benarbejde bag det at skabe

en musical. Både i den lange periode inden det for alvor går løs og naturligvis i slutfasen, hvor alting sættes sammen. Det har været meget krævende med de mange forestillinger i træk, beskriver Bente Stenger, som er imponeret over børnenes (og de voksnes) koncentrationsevne og disciplin og deres umiddelbare begejstring for projektet.

- Det er simpelthen så skønt at opleve, hvordan alle tager et ansvar på sig og bare vil gøre alting »lidt bedre«. Om det så er maden til den fælles buffet, guitarsoloen eller dansetrinene der lige kan slibes lidt, eller når medlemmer af voksenkoret laver ekstra prøveaftaler på egen hånd, for at øve stemmerne sammen derhjemme. Det er den slags, som giver lyst og energi!

Pædagogisk perspektiv

- Et musicalprojekt i Skoleforeningen er først og fremmest et pædagogisk projekt, men vi stiler samtidig efter at opnå et højt kunstnerisk niveau, siger Bente Stenger og påpeger, at de to ting ikke udelukker hinanden. Hun tydeliggør i denne sammenhæng, at der med Skoleforeningens musicals aldrig har været tale om eliteprojekter, selvom nogle måske i første omgang har oplevet at gå skuffede fra en audition eller et forspil.

- Når vi denne gang valgte at have et forspil til orkestret skyldes det især, at vi var nødt til at sondere feltet for at kende niveauet og for at kunne sammensætte et afbalanceret orkester.

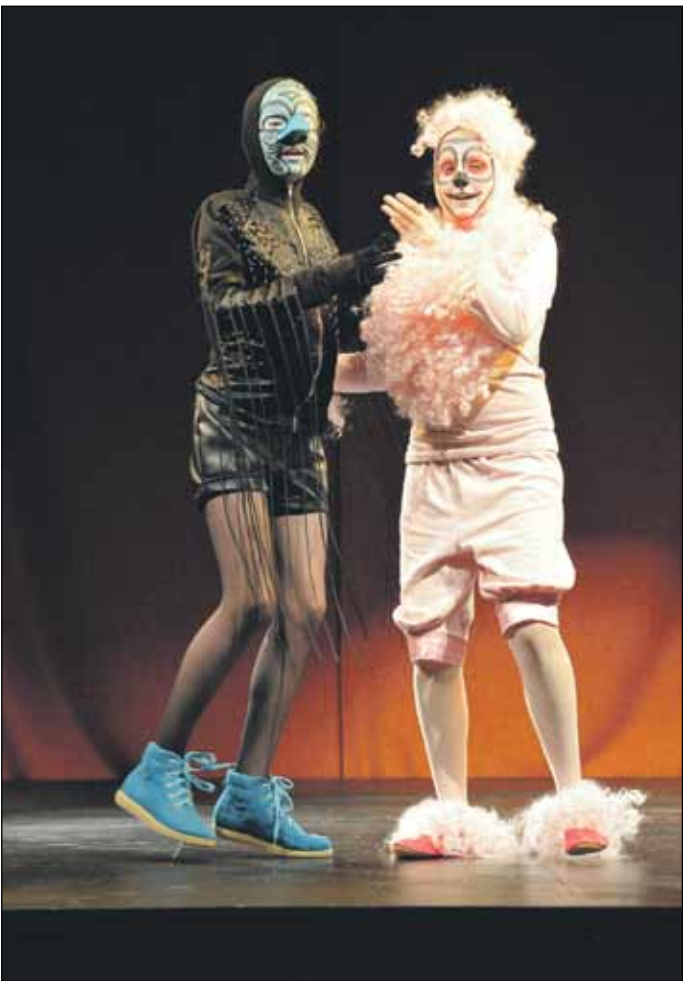
Hun forklarer, at de naturligvis også har været nødt til at udvælge solisterne ved en prøve, men at langt de fleste af dem, der ikke blev udvalgt til en rolle ved sangaudition, alligevel har været med i musicalen som korsangere.

Dyb respekt

Den høje kvalitet er resultatet af et kontinuerligt arbejde, som har en rummelig satsning, og som giver mange mulighed for at være med. Og det har vist sig, at også børn, der ellers har problemer med at koncentrere sig, har været rigtig gode til at holde fokus på projektet.

- Jeg nærer dyb respekt overfor alle de medvirkende på og udenfor scenen. De synlige og de usynlige. De mange forældre, som bakker op, og de mange, som lægger tid, energi og hjerteblod i, at vi kan skabe noget unikt sammen. Jeg er dybt taknemmelig for, at jeg har mulighed for at opleve og medvirke i disse projekter. Det er en meget, meget stor glæde at se så mange mennesker flytte sig og mærke den fælles stolthed, siger Bente Stenger.

Katrine Hoop

”
Det er simpelhen så skønt at opleve, hvordan alle tager et ansvar på sig og bare vil gøre alting »lidt bedre«.

Bente Stenger

Kor fra ni sydslesvigske skoler og et voksenkor har været med til Pinocchio.

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Skoleleder Jytte Andresen

Børnehaveleder Maik Andresen

Inga Thamsen, skoleleder

Glad for at være leder

Leder i Skoleforeningen

Jytte Andresen er skoleleder i Vidingherred Danske Skole. Både hendes søn Maik Andresen og hendes datter Inga Thamsen har valgt at gå i det samme spor. Som børnehaveleder i Sørup og som skoleleder i Store Vi.

SYDSLESVIG. Siden starten af 90'erne har Jytte Andresen været skoleleder på Vidingherred Danske Skole. Dengang var hendes børn stadig i skole. Morens arbejde kan dog ikke have afskrækket dem, for i dag er de selv ledere. Datteren Inga Thamsen er i efteråret blevet skoleleder på Store Vi Danske Skole og sønnen Maik Andresen er børnehaveleder i Sørup.

- Jeg har altid været rigtig glad for mit arbejde. Både at være lærer og så senere at være leder. Og det er selvfølgelig også noget, jeg har formidlet til mine børn, siger Jytte Andresen.

- Når man er lærer, er ens egne børn også en del af det arbejde, man har. Mine børn har deltaget i mange af de aktiviteter, der foregik på Vidingherred Danske Skole. De har altid kendt lærerjobbet fra begge sider af skrivebordet, siger hun.

Inga Thamsen nikker genkendende.

Børn skal leve et almindeligt skoleliv
- Men jeg er også glad for, at vi ikke har været elever på

min mors skole. Børn skal være børn og ikke lærerens børn. Sådan er det også med mine egen børn, som kan leve et helt almindeligt skoleliv på deres skole, siger Inga Thamsen.

For hende og for hendes bror Maik har det spillet en stor rolle, at moren netop har været en rollemodel. De har fra barns ben oplevet, at det er et godt liv, man har som lærer i Sydslesvig.

- Vi ligner hinanden meget, siger Maik Andresen.
- Vi snakker utroligt meget sammen og har mange fælles holdninger. Også med hensyn til pædagogik er vi næsten altid enige, siger han.

Hverken Maik og Inga kan sætte ord på, hvad det er, der har gjort, at de begge to har valgt at gå en lignende vej som moren, men for Jytte Andresen har det været vigtigt, at hun har stolet på sine børn, at hun har støttet dem og bakket dem op.

- Jeg mistede selv mine forældre i en meget ung alder. Dengang var jeg 16-17 år gammel. Jeg havde en tante, som bakkede mig rigtig meget op. Hun stolede på, at jeg selv kunne træffe de rigti-

ge beslutninger for mit liv, og det er denne fornemmelse, jeg har forsøgt at give videre til mine børn, siger hun.

Kærlighed til Sydslesvig

Noget andet hun har givet videre til børnene, er kærligheden til Sydslesvig. Alle Jyttes tre børn bor faktisk stadig i landsdelen.

- Mange unge flytter jo til Danmark. Jeg har selv boet i Haderslev, mens jeg gik på lærerseminariet, men Sydslesvig, og især vestkysten, er mit hjem, siger Inga Thamsen. Bare det, at Maik Andresen flyttede mod Flensborg, kalder Jytte og Inga for »helt vildt«.

De tre har meget identiske forestillinger om, hvordan man bliver og er en god leder.

Et godt hold
- Det handler selvfølgelig om, at man selv er flittig og et godt forbillede. Desuden skal man give plads til de ansatte i institutionen, siger Jytte Andresen og Inga Thamsen tilføjer:
- Har man et godt hold,

gør det arbejdet som leder meget nemmere. De er alle tre enige i, at de har et super hold på deres skoler og børnehave.

- Man skal også have tillid til børnene, forældrene og de ansatte. Så bliver man også respekteret, siger Inga Thamsen.

- En god leder giver skulderklap og motiverer. Han bremser ikke de andre, men skal turde tage nogle beslutninger, når de skal tages. Man skal vise de mange grupper på skolen, at man kan noget, siger Inga Thamsen, mens Maik Andresen mener, at man skal fokusere på de mål, man har sat for institutionen og sig selv.

Tilfredshed

- Når man har tilfredse medarbejdere, har man også tilfredse børn.

Jytte minder om, at man som leder skal møde med et smil på læberne om morgenen.

- Hvis man kun brokker sig, må man ikke undre sig over, at de andre er sure, siger hun. Så gør hun en pause og tænker sig om.

- Nogle gange er det selvfølgelig svært altid at være i

”

En god leder giver skulderklap og motiverer. Han bremser ikke de andre, men skal turde tage nogle beslutninger, når de skal tages

godt humør. Der er situationer, hvor man måske er presset på grund af sygdom, forældreklager eller elever, der ikke opfører sig ordentligt. Men så må man tage en dyb indånding og sluge forargelsen, siger hun.

Både mor og de to børn er klare over, at de er privilege-

ret, fordi de har hinanden til at snakke om problemer og give hinanden sparring. Det er noget helt andet, når man har en i familien, som gør de samme erfaringer, som en selv. Man kan vende ting på en anden måde, er de enige i.

Tydelige og faste rammer gavner alle elever

Undersøgelse

Især hjælper det elever med en svagere social baggrund.

ÅRHUS. Når læreren opstiller tydelige faglige rammer og styrer klassen med fast hånd, giver det positivt udslag på elevernes karakterer. Og det gavner især de svageste elever. Det viser en ny undersøgelse fra det nationale forsk-

ningscenter for velværd, SFI.

En lærer, der kan sikre ro i klasseværelset og konsekvent sørger for, at aftaler bliver overholdt, er et godt udgangspunkt for gode karakterer. Og en lærer, som har tydelige og høje forventninger til eleverne, gavner også elevernes præstationer. Det viser en ny stor SFI-undersøgelse af sammenhængen mellem lærere, undervisning og elevpræstationer.

Undersøgelsen viser desuden, at fast klasserumsledel-

se og tydelige faglige rammer især hjælper elever med en svagere social baggrund til bedre resultater. Men undersøgelsen peger ikke i retning af behov for særlig social målretning af undervisningen, vurderer professor Søren C. Winter, der er leder af undersøgelsen:

Ingen dilemma

- I betragtning af, hvor mange undervisningsforhold vi har fundet, der er til gavn for alle børn generelt - og i sær-

lig grad børn med svagere social baggrund - så synes jeg ikke, undersøgelsen lægger op til ret mange dilemmaer med hensyn til en social målretning af indsatsen. På de fleste områder skulle det være muligt at indrette undervisningen, så både elever med svagere og stærkere social baggrund har gavn af det, siger han.

Dog klarer elever med svagere social baggrund sig bedre, når læreren bruger meget tid på at løse opgaver

med hele klassen, mens mere ressourcestærke elever har gavn af, at læreren bruger mere tid på individuel opgaveløsning.

Kvindelige lærere giver gode resultater

Undersøgelsen viser også, at elever med kvindelige lærere klarer sig bedre fagligt. Det kan måske skyldes, at lærerfaget tiltrækker mere kvalificerede kvinder end mænd, vurderer forskerne:

- Vi ved fra anden forskning, at de kvindelige ansøgere til læreruddannelsen i gennemsnit har et højere fagligt niveau, bliver hurtigere færdige og får højere karakterer end de mandlige, forklarer Søren C. Winter.

Undersøgelsen er gennemført af SFI i samarbejde med Aarhus Universitet for Ministeriet for Børn og Undervisning på foranledning af Skolerådets Formandskab.

Skoleforeningens IT-blæksprutte

Afdelinger

EDB-kontoret skal løse mange forskellige opgaver i Skoleforeningens administration og i institutionerne.

FLENSBORG. Det er ikke altid lige nemt at være IT-medarbejder i Dansk Skoleforening.

- Det sker, at jeg tænker »Bare det store og hele fungerer«, når jeg møder på kontoret om morgenen, siger Leif-Olaf Truelsen-Knigge. Han er kontorleder for de fem fastansatte medarbejdere og nogle vikarer på EDB-kontoret.

Og hvis det store og hele kører, er der stadig nok at lave. Skoleforeningens EDB-kontor har nemlig en bred vifte af vidt forskellige opgaver, som man ellers finder dem i store nationale og internationale virksomheder. Skoleforeningen er en stor virksomhed, ikke mindst med hensyn til EDB'en.

- Hvis vores IT skulle sammenlignes med et andet firma, ville det måske være sådan noget som det store skibsrederi, Hapag Lloyd. Vi har over 300 computerarbejdspladser i forvaltningen og mere end 2500 pædagogiske computerarbejdspladser, som vi skal servicere og vedligeholde, siger kontorlederen.

Mange områder

For at vise, hvor mangfoldigt arbejdsopgaverne i afdelingen er, har Leif-Olaf brug for en pen, og begynder at tegne på en tavle, der hænger på væggen på hans kontor. I løbet af halvanden time fyldes tavlen med et nærmest uoverskueligt diagram.

EDB-kontorets to hovedarbejdsområder er den administrative IT (informations teknologi) og den pædagogiske IT. Den administrative IT er Skoleforeningens centralforvaltning med de mange forskellige afdelinger. Her er der blandt andet brug for et mailsystem, kalendere, et informationssystem, serverplads og hjemmeside. Der er også brug for et afregnings-/finanssystem, forvaltning af persondata, lønserver til håndtering af lønafregning, systemer til bestilling af materialer og meget mere.

- Mange af de programmer, der administrerer de forskellige systemer, har vi selv skrevet, da de er specielle og unikke. Der findes ikke

FOTOS: DANIEL DÜRKOP

Jens-Peter Jürgensen har styr på telefonerne.

andre virksomheder, der i opbygning og arbejdsområder kan sammenlignes med Skoleforeningen, idet vi skal tage højde for både danske og tyske krav. Derfor skal vi tit selv udvikle den software, vi har brug for, siger Leif-Olaf Truelsen-Knigge.

Internettelefon

EDB-kontoret er også ansvarlig for Skoleforeningens internettelefon. I 2012 gik Skoleforeningen med alle institutioner og centralforvaltningen fra almindelig telefoni og internet med forskellige udbydere, 109 adresser,

300 forskellige ledninger og mere end 1000 telefonnumre over til et fælles system med blandt andet gratis intern telefoni og langt større datasikkerhed.

- Der har været nogle opstartsvanskeligheder, men nu er det hele ved at køre som det skal. At der måske hersker lidt utilfredshed her eller der, hænger også sammen med, at folk ikke har vænnet sig til at bruge for eksempel Skoleforeningens onlinettelefonbog og telefonbogen i selve telefonen. Det er ikke længere muligt at ringe til andre afdelinger eller institu-

tioner i Skoleforeningen via det eksterne net. Det samme gælder for eksempel, når man ringer til Flensborg Avis eller Flensburghus.

Noget andet, der kan irritere folk, er, hvis systemet bliver ramt af afbrydelser.

- Før i tiden var det sådan, at enten var hele samfundet afbrudt, og så var det noget folk accepterede, eller også var det en enkelt institution, man ikke kunne få fat i, og så lagde de andre slet ikke mærke til det. Med det nye system er det selvfølgelig sådan, at hele Skoleforeningen bliver ramt af afbrydel-

”

Både det pædagogiske og det administrative IT kører kun fornuftigt, hvis det bliver vedligeholdt.

Leif-Olaf Truelsen-Knigge, kontorleder

ser, hvis der for eksempel bliver gravet et kabel over ved noget vejarbejde.

Men det nye system har også store fordele. Især med hensyn til sikkerheden.

- I dag er det sådan, at alle institutionernes administrative data ligger på en central server. Skulle der for eksempel være indbrud på en skole, kan tyvene stjæle en skærm, men der går ingen personlige oplysninger tabt, siger Leif-Olaf.

Sikkerhed

Sikkerheden spiller i det hele taget en stor rolle i Skoleforeningen, som ligger inde med mange følsomme oplysninger fra forældre og børns persondata til de ansattes lønforhold.

- Det er noget, vi tager meget alvorligt. Det er vi også forpligtet til. Og det er derfor, at det for medarbejderne i Skoleforeningen ikke altid er lige nemt at få adgang til det ene eller andet.

Det andet store opgaveområde for EDB-kontoret er den såkaldte pædagogiske it. Det er de netværk på skolerne, som elever og lærere bruger. I et vist omfang er også forældrene involveret, da de for eksempel kan downloade pædagogisk software på deres computere derhjemme.

- Med 2500 pædagogiske arbejdspladser og den tilhørende infrastruktur (internet-

ledninger, WLAN, m.m.) og mange forskellige systemer, som skolerne delvis selv anskaffer, er der en del servicearbejde. Det er alt fra en skærm, der ikke virker, til installation af nye programmer eller printere. Dette arbejde udfører vi sammen med de tilsynsførende it-lærere på skolerne. Men det er selvfølgelig meget forskelligt, hvor meget IT-lærerne selv kan udføre. Man kan ikke forlange af en lille skole med fire ansatte lærere, at de har en IT-specialist på skolen, siger Leif-Olaf.

IT-området vokser

Og arbejdet på dette område vil vokse meget i den kommende tid. Også Skolefritidsordningerne og børnehaverne har et ønske om at bruge pædagogisk IT.

- IT-området er noget der vokser og vokser. Det er et generelt problem overalt i samfundet, at krav og ønsker til brugen af IT bliver større, uden at der følger den nødvendige økonomi med til at kunne servicere det på en ordentlig måde. IT er en stor økonomisk omkostning, men med den går det daglige arbejde, både administrativt og pædagogisk nemmere, hvis det kører fornuftigt. Og det gør det kun, hvis det bliver vedligeholdt, siger Leif-Olaf Truelsen-Knigge.

Kreativt kaos i EDB-kontorets værksted.

EDB-kontorets mange opgaver kan bedst illustreres på en tavle.

Lockout-ramt Anne Berthe gik i skole i Sydslesvig

Lock-out

I efteråret var Anne Berthe med i Feriebarn.dk's udvekslingsprojekt. Under KL's lockout af lærerne i Danmark besøgte hun »sin skole« i Sydslesvig igen.

FLENSBORG. Lockouten af de danske lærere var godt i gang, da Anne Berthe fra 4. Klasse på Hadbjerg Skole i Århus forleden var på besøg i Sydslesvig for at følge med Lotta fra Jørgensby-Skolen i Flensborg i skole.

Feriebarn

Lotta har i sommerferien været feriebarn hjemme hos Anne Berthe, og de har begge deltaget i Feriebarn.dk's udvekslingprojekt i efteråret, hvor Anne Berthe fulgte med Lotta til undervisning på Jørgensby-Skolen en uge og omvendt.

- Mine venner i Hadbjerg synes, jeg er lidt mærkelig, fordi jeg går i skole i Sydslesvig. Men Lotta og jeg synes, det er en rigtig god ide, at

FOTO: DANIEL DÜRKOP

jeg er her torsdag og fredag, og vi således kan få en forlænget weekend sammen, siger Anne Berthe.

- Ideen opstod, da vi ringede sammen over internettet forleden, fortæller Lotta.

Organisering

Hjemme i Hadbjerg har Anne Berthes forældre haft noget af en opgave med at organisere hverdagen uden skole. Anne Berthe har været hos bedsteforældrene, og skolens forældre havde organiseret sig, således at børnene har været hjemme hos en af klassekammeraterne. Anne Berthes forlængede ophold i Sydslesvig er altså ikke mindst et tiltrængt pusterum for de lockout-ramte forældre.

Lotta (t.v.) fik under den nu afsluttede lockout af lærerne i Danmark besøg af Anne Berthe, som er datter af Lottas ferieforældre i Danmark.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Høvdingebold-turnering

SYDSLESVIG. Årets høvdingeboldturnering i Sydslesvig er nu afsluttet.

Efter nogle lokale semifinaler blev der i sidste uge afholdt den store Sydslesvig-finale i idrætshallen i Flensborg.

Det blev en rigtig hed finale mellem holdet fra Harreslev Danske Skole og Medelby Danske Skole. Finalen endte i en høvdingeduel, da begge hold vandt et sæt hver.

En høvdingeduel er, når alle markspillere er out, og de to sæt er uafgjorte. Så skal holdenes to høvdinge spille alene mod hinanden, og her var det Harreslev, der havde heldet med sig. 1. holdet fra Jørgensby-Skolen fik en 3. plads

Særprisen for turneringens mest værdifulde hold var en svær beslutning for dommerne, da flere skoler havde gjort sig bemærkbar igennem positiv energi, heppeskor og godt humør. I sidste ende fik Hiort Lorenzen-Skolen diplommet for det.

Holdet fra Harreslev Danske Skole og Medelby Danske Skole skal nu til Middelfart og dyste i den store semifinal i Jylland. Her har de mulighed for at kvalificere sig til at komme til København i finalen i TV-byen.

Datoerne til både semifinal og finale er blevet skubbet på grund af lockouten af lærerne i Danmark. Mange stævner rundt omkring i Danmark er slet ikke blevet afholdt endnu.

FOTO: PRIVAT

Pinocchio i Hostrup

HOSTRUP. 20 børn i alderen 3-6 år fra den danske børnehave i Hostrup har de sidste mange uger beskæftiget sig med historien omkring Pinocchio.

Der blev blandt andet fremstillet de fineste Pinocchio-figurer af træperler, et Pinocchio-memoryspil og Pinocchiomalerier.

Det helt store projekt var dog, at børnene har indøvet et Pinocchio teaterstykke

med mange musikalske indlæg. Det blev så præsenteret for familier og venner den 26. marts, og de mange fremmødte var begejstrede for det, børnene havde lært. Både store som små havde stor glæde ved hele processen.

Børnehavens førskolebørn var endda så heldige at se den fine Pinocchio-forestilling på A.P. Møller Skolen.

FOTO: PRIVAT

Ros til madholdet

SLESVIG. Pinocchio-musicalen har været en stor organisatorisk udfordring.

Mange hænder har været med til at løfte denne store opgave. Nogle af de mest flittige tilhørte madholdet, som ikke mindst under præ-

verne på A. P. Møller Skolen, sørgede for alt muligt godt til skuespillere, orkester, kor og alle de andre involverede.

Fra flere kilder høres der, at både maden og måden var helt i top, og det skal madholdet have et stort tak for.

Frasch ativiteetsdäi

Quiz, teooter än fooles mör önj Naibel.

NAIBEL. En fraidi di 8. önj e uursmoune wörd di jarste frasche ativiteetsdäi önj Naibel awt Alwin Lensch schölj öifhül.

Ploont wus et foon da tjüsche än dânsche schoule wat heer önj Fraschlönj frasch-unerrucht doue.

Et schölj foon 15.00-17.00 gungeän wörd önj e gung seed foon Gerd Vader, schöljlidjer än Fachbeauftragter foor frasch, ma en begröoten tu di Bürgervorsteher, fru Finger, deereefter süngen ja ååltumååle en sung ma Christiane Bodenhausen, än dån fångd

dåt bröket program önj: Deer wörd en Quiz am en frasch börehüs mååged, spaale spalt, schäipeul wörd tu latje båle filzt, frasch spaale aw e computer wörden präseintiird än fooles mör.

Tu't iinje häi Jörgen Jensen Hahn nuch en teooterstuk inööwed wat dåt publikum en mase spoos mååged häi. Önj da pausen wörd deer neuch läker kååge än kafe fer-kååfd, mååged foon da Landfrauen.

Di eeftermadi wus oure-mätje gödj beseecht.

FOTO: DANIEL DÜRKOP

Frisisk aktivitetsdag i Nibøl

NIBØL. Den 8. marts 2013 mødtes elever, forældre og lærere for at afholde en frisisk aktivitetsdag. Med i arrangementet var både danske og tyske skoler, der underviser faget frisisk. Fra

vores side var det i denne omgang Risem schölj/ Risum skole og Bredsted danske skole. Formålet var at skabe en ramme, hvor folk kunne se, hvad andre skoler tilbyder indenfor det

frisiske sprog. Det blev så til forskellige spil, nogle quizzer, der blev filtet ild og der blev spillet morsomt teater til alles underholdning.

Christiane Bodenhausen

Forældreguide om læsning og skrivning

KØBENHAVN. I forbindelse med »Vi læser for livet«-projektet har Danmarks Lærerforening og organisationen Skole og Forældre udgivet en guide til forældrene om faglig læsning og skrivning.

Forældreguiden, der er udviklet af Nationalt Videncenter for Læsning - Professionshøjskolerne, er en guide til

forældrene om, hvordan læseundervisningen på skolens mellemtrin begynder at fokusere mere og mere på fagtekster.

Forældrene skal ikke undervise deres børn i at læse fagtekster, det er lærerens opgave. Guiden giver derfor imod nogle gode idéer til, hvordan forældre kan snakke

med deres børn om fagtekster derhjemme, og hvordan de kan støtte deres børn i at læse disse tekster. Man kan som forældre hjælpe sit barn til at få øje på, at fagtekster kræver en anden måde at læse og skrive på. De ser anderledes ud blandt andet, fordi de er fyldt med fagsprog, grafer, illustrationer

osv.

Lærerne på mellemtrinnet kan med fordel udlevere folderen til forældrene på det første forældremøde på mellemtrinnet.

Den nye forældreguide findes i en gratis elektronisk udgave på www.vilaelserforlivet.dk.